

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvárt, szombat, január 29

Tizenegyedik évfolyam.

JANUÁR 28-DIKA.

(L—t.) Egy lustruma immár, hogy lehuny Deák Ferencz sas szeme, mely Magyarország sorsa fölött örkdött, utolsót dobant nagy szíve, mely a magyar nemzetet volt egészen.

Visszaemlékezni a nagyra, ki példadónk vala oly hosszú éveken át; szent kegyelettel gondolni a férfui erények ama gygasi alakjára; megújítani emlékezetét az őnzetlen hazafiság e csodátokélyü mintájának: illő és méltó hozzánk, bár minden ötödik év végén, megtisztító és fölemelő a magyar nemzet minden tagjára nézve

Ma öt éve annak, hogy a mitől rég óta tartánk: a gyászpostát végig repíté az ország minden véreceskéjébe a hírverő; ma öt éve, hogy nagyot dobant mindnyájunk szíve, mint a setét éjben eltévedt vándoré, midőn kihimvadni látja a világító fényt, mely ösvényén addig vezérelé.

És következett ezután a haza gyászsa, a midőn egy ország temeté halottját, s a királyi ház és a nemzet a ravatal lépcsőjénél találkozott.

Az élet, mely ily véget ért, gazdag fölöttébb gazdag volt nagy diadalokban és keserű tapasztalatokban; kemény küzdelmekben másokkal és önmagával; nagy tetkekben és elhatározásokban; sok eselődásban és messzi ható sikerekben. Kevés eleme a gyöngeségnek, annál több tényezője a férfias erőnek; egy nemzetet felölölő szív lángoló melege és évszázakat áttekintő szem éles világossága; a jogtalanság engesztelhetetlen gyűlölete és a méltányosság szelid engedékenysége; szívósság a munkában, kitartás a szeretetben, pazarság az önnemtagadásban, filérkedés az önzésben; királykodás a szellemvilágban; alázatosság a hatalom gyakorlatában. Alkudni nem tudás a lelki-ösmerettel — ime a jellemvonások, melyekből az alkotó keze, az élet és önnelvélsé ama monumentalis ember szobrot ki-formálta.

Bizony, illő és méltó hozzánk megemlékezni halála ötödik évfordulóján ő róla, bizony megtisztító és fölemelő, a magyar nemzet minden tagjára nézve, visszagondolni réá, a Nagyra!

Es az öt év, mi azóta eltelt, még csak fokozza tisztelünket, bámulatunkat. A küzdelmek, mik azóta lezajlottak közéletünkben; a vívódások, melyeken e hazának magát átkelle törnie, még inkább kimagasiadjak annak alakját, kit egy lustrummal ezelőtt siratánk, még fényesebbé

A KELET TÁRCZÁJA.

A LÁMPAGYUJTÓ.

Angol regény.

Irta:

MISS CUMMINS

Nyolczadik fejezet.

É d e s b o s s z ú.

(Folytatás.)

Treumann annyira elnéző volt, hogy mindenben saját utján hagyta menni a leánykát, de még ha ez nem lett volna is úgy, s bár mily féket nem ismerve nőtt is fel eddig, szívesen engedelmeskedett azon embernek, ki mindig csak jóval volt hozzá, s az öreg ember csak nagyon ritkán volt tanuja az oly heves kitöréseknek, melyek, ha egyszer folyamatban voltak nála, nem ismertek hafárt.

Azon nyugalmas otthonban, mely most részébe jutott, nem sok volt, mi kedélyét felizgathatta volna, de jöttek elő néha esetek, melyek megmutatták, hogy a heves kis szellemben lobogó tűz nem aludt még ki, s hogy rossz hajlamai teljességgel nincsenek még elnyomva.

Egy vasárnap délután Trudka, kinek volt már csinos kis kalapja, a Treumann bácsi ajándoka, mr. Cooper, mr. Flint és Villi társaságában, a déleesti isteni tisztelettről tért. A két öreg szokott hosszadal-

teszik nevét, melyet ma kegyelettel hangoztatunk.

De szegényérzettel is kell e napon, Deák Ferenczre gondolva, eltelnünk — a midőn mind sivatagba válik a káromlás, melylyel nagy nevét illetik a törpék, kik gazból hordják össze a halmot, hogy róla fölérhessék a kimagasló alak halantékain a babért s letépjék koszoruját. A midőn az előrelátó bölcsesség alkotásaira kezet emel a szűk szemkörtek, szenvedélytől elvakultak, vagy haszonlesző önzők tömege, hogy port hintve a sokaság szemébe, káprázat fűdje a szemek előtt a mult tanuságait, a jelen valóképét s a jövő intő jeleit.

Vagy csak álkodás vala a köny, mely ma öt éve a nemzet szemében csillogott? Csak divat a fátyol, melyet egy ország viselt, ámitás és képmutatás a jászó, mely mindnyájunk ajakán lebegett? Hazudott a nemzet, a mikor 1867. augusztus 8-án öröm-riadással hódolt a koronás király előtt, ünnepelvén Deák Ferencz munkájának betetőzését? Hazudott a nemzet, a midőn törvényes képvisellete ünnepélyes szerződéssel állapította meg már ismételve a monarchia két fele közt a viszonyt, hogy jog uralkodjék az önkény helyett s a méltányosság s kölcsönös biztositás semmisítse meg az állandó viszálynak magvát? Levegőben szálló pihévé lett-e a magyar adott szava, melylyel tiz évre kötötte le magát a monarchia másik fele irányában e viszony fűntartására. S midőn koronás királyait isten szabad ege alatt megesketti a törvények szent megtartására, maga leynygyermek módjára akar-e játszani fogadásával?

Oh a sugárok résen vannak, hogy főltsítsák rosszabb indulatainkat, önzésünket vagy gyűlölködésünket, hogy a boszu kedvéért szőszégre csabítsanak s a maguk haszna vagy dicsősége javára a rövidlítás eszközeivé tegyenek bennünket. A hiúság-vásárlának nagy dobja már szól, pedig „a ki a hízeglőre hallgat, olyan, mint a korszó, a melyet fűlénél fogva lehet tenni-venni“. A stílt galambok országának heroldjai már száguldoznak megyéről megyére, diszküldöttségek mutogatják Mezőseországot csaképeit s kínálva kínálják az újságos hírű nagyságot...

Oh! a Deák Ferencz neve nem ily uton vált nagygyá, az ő hírét nem ily munka alapítá meg!...

— A régi rómaiak minden ötödik év lustrum-ünnepét avar tilték meg, hogy a censor ünnepélyes tisztító és engesztelő áldozatot mutatott be az egész nemzetért. Bizony a tisztító és engesztelő áldozatot a mi nemzetünkért is be kell-

mas beszélgetéseikbe merültek, s a két gyermek lassabban ballagott utánuk.

Midőn lakásuk közelébe értek megjegyezte Vilmos, hogy milyen sötét lett már, s kérdezte Gertrudtól, ha gyakran megy-e ki Treumann bácsival, hogy nézze, hogyan gyújtja meg a lámpákat.

Nem bízén, viszonzá Trudka, még soha sem láttam mióta itt vagyok. En szerettem volna, de eddigelő mindig olyan hideg volt, s Treumann bácsi nem engedte, hogy vele menjek. Azt mondotta, ismét megkapnám a csunya hideglelést.

— Ma este nem lesz hideg, szolt Villi. Szép este lesz. Ha Treumann bácsi megengedi elmehetnénk vele, miként én már több ízben tettem. Akkor megláthatod az ablakon át, hogy theáznak az emberek házaikban, s mint ülnek körül a kandallókat.

— S aztán úgy szeretem nézni, hogyan gyújtják meg a nagy lámpákat, vágott szavába Trudka. Midőn egyszerre felgyulnak, s oly szép világosságot árasztanak maguk körül.

Reméltem szabad lesz elmennünk. Jer kérjük meg azonnal, tette hozzá Villit kezénél fogva maga után vonva.

— Nem, várj egy kicsit, felelt az okosabb fiú. Nagy papával most nagyon élénk beszélgetésbe van merülve Treumann bácsi, hagy el még háza érinék.

Villinek azonban alig sikerült a lányka türelmetlenségét megfékezni, s alig érték el a házajtót, egyszerre kiragadta kezét társáéból, s oda rohant a lámpagyújtóhoz, előadva neki kérését. Treumann

ne mutatni ezen az ötödik évfordulón, a midőn Deák Ferencz emlékezetére, alkotásainak sárba-tiprásával, elkáromlásával készítnek ünnepet a törpék...

Az ipartörvény revíziója tárgyában február 20-ára egybehívott enquete-re a kereskedelmi miniszter a következő testületeket kérte fel 1 vagy 2 képviselő kiküldésére: 1. az általános magyar iparegyletet, 2. a kereskedelmi csarnokot, 3. a magyar gazdasági egyesületet, 4. a magyar mérnök és építészegyletet, 5. az országos erdészeti egyesületet és 6. az orsz. magyar iparegyletet: — ezenkívül a miniszter által ezen enquete-ra még a következő urak lettek meghíva: 1. gr. Apponyi Albert orsz. képviselő, 2. Baross Gábor orsz. képviselő, 3. Csepreghy János asztalosmester, 4. Dapsy Viktor, az ózdi kőszőműháza-társulat igazgatója, 5. Falk Miksa orsz. képviselő, 6. Finály Henrik a kolozsvári kereskedelmi kamara elnöke, 7. György Endre orsz. képviselő, 8. Helfy Ignác orsz. képvis., 9. Kaulz Gyula orsz. képvis., 10. br. Kochmeister Frigyes, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, 11. Krausz Lajos nagykereskedő, 12. Láng Lajos orsz. képviselő, 12. Lukács Béla orsz. képviselő, 14. Macklup Lajos bűrgyáros, 15. Mendl István, 16. Mudrony Soma orsz. képvis., 17. Neuschloss Marcell faterkedő, 18. Pauer F. Leo, a salgótarjáni vasfinomító társulat igazgatója, 19. Ráth Károly orsz. képvis., 20. Röck Szilárd, 21. Streitmánn kötéltverőmester, 22. Thék Endre asztalosmester, 23. gr. Zichy Jenő és 24. Zsigmond Vilmos orsz. képviselő.

Több erdélyi gazdasáalírásával közöltük közlekedőül egy a földművelés, ipar-és kereskedelmi miniszteriumhoz beadott telterjesztést, a melyben kéri, hogy Moldva Oláhországgal és Szerbiával szemben vonassék vizsgálata azon kormányi intézkedés, a mely szerint ezen országokból feltétlenül szabad marhákat behozni. Ugy látszik — írja a kérvényre nézve az Orsz. Ért. — hogy a folyamodók tévedésben vannak a kormányban ezen irányban tett intézkedéséről, mert a tény az, hogy Moldva Oláhországból egyáltalán nem lehet még maig is marhát behozni s e tekintetben érintetlenül fennállnak a régebbi idő óta kibocsátott tiltó rendeletek.

Szerbiából azonban, mintán ott már másfél év óta egy vészese eset sem fordult elő, szabad ugyan behozni marhát, de nem feltétlenül, minden korlátozás nélkül, hanem igen szigorú utasítások vannak arra nézve, hogy minden egyes esetben külön engedélyt kell kérni a miniszteriumtól s a behozandó marhák a bebozítás előtt külön és igen szigorú orvosi vizsgálat alá vétetnek stb.

Ez, nem tekintve azt, hogy a behozatal ugy is esékély, mert eddig alig 1400—1500

szívesen adta beleegyezését, s csakhamar mind a hárman ismét az utcán voltak.

Darab ideig Trudka figyelmét annyira elfoglalta a lámpagyújtás, hogy semmi más megsemmelésére nem maradt ideje. Midőn azonban elérték az utca szegletét, s egy nagy gyógyszerárt pillantottak meg, Trudka öröme nem ismert határt. Az ablakok színes üvegtáblái, melyeket most először látott lámpafényről megvilágítva, a sok ragyogó nagyobb-kisebb palack az álványokon, ugy szólnán egészen mámorossá tették, élénk képzelő tehetségét, s midőn Villi mondotta, hogy e bolt egészen hasonló a gazdájához, azt válaszolta, hogy mindenek felett szép és kedves lehet ott lakni. Azután azon esodálkozott, hogy a bolt miért van vasárnap is nyitva, mikor a többiek mind zárva vannak, s midőn Villi a ház előtt megállapodott, hogy azt, s még sok más dolgokat megmagyarázzon a kíváncsi lánykának, azon vettetésre, hogy a lámpagyújtó jóval előre haladott előttük.

Hirtelen maga után vonta Trudkát, s mondotta neki, hogy most a város legszebb utcáján fognak áthaladni, s hogy siesse nek, mert nem sokára elérik azon házat, melyet leginkább akarná, hogy meglásson Trudka. Midőn a gyermekek utólréték Treumann, az épen egy nagy lámpaoszlophoz támasztotta volt letráját, s ezzel szembe, szép nagy kő ház állott. Ennek ablakai közül néhány egészen sötét volt, de egy némelyiken vagy nem voltak függönyök, vagy nem voltak még leeresztve. Egyik szobában vigan lobogott

darab hozatott be s annak nagy része Bécsbe vitetett, — különben sem érinti az erdélyi érdekeket annyira, hogy az ottani marhatenyésztésre káros befolyással lehetne.

A főrendiház tegnapi ülésében elnök mindenekelőtt fájdalommal jelenté be gr. Erdődy Sándor főlovászmester, örökös főispán és az akademia tagjának halálát. Erdődy 80 éves volt s fiatal korában külföldön hosszán tartózkodott; 1839 óta azonban, midőn a közelet terére lépett, folyvást ennek élt és különösen a főrendiháznak szakadatlanul buzgó és tevékeny tagja volt. Ő a tudomány és különösen a szépművészet terén ugys mint képzett műtérő, mint tárgylagos műtész, de ugys mint bőkezű Macen kiváló helyet foglalt el. A zászas élet körében pedig valamennyien élénk emlékezetben tartjuk az ő kedves szeretetreméltó egyéniségét azon ritka világműveltséggel és az illem szabályainak azon lelkiismeretes megtartásával, mely őt jellemezte. A főrendek az elhunyt emlékét jegyzőkönyvileg örökitették meg.

Haynald Lajos: bíborok-érsék betereszté a szegény jog kölcsönös biztositásáról Belgiummal kötött szerződéséről szóló törvényjavaslata vonatkozólag a hármas bizottság jelentését azzal az indítványval, hogy a főrendek azt rögtön vennék tárgyalás alá.

A főrendek ez indítványt elfogadták s a törvényjavaslatot Pauler igazságügyminiszter felszólalása után általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

Ezzel a gyűlés véget ért.

A horvát ügyben kiküldött regnikoláris deputatio tárgyalásáról azt írják, hogy a differentia, mely a magyar és horvát küldöttség kiegyezésének akadályát képezi, a képviselők száma körül forog. A horvát országgyűlés jelenleg 36 képviselőt küld a magyar országgyűlésre, 34-et a képviselőházba és 2 tagot a főrendiházba. E számot a magyar küldöttség 40 re javasolja felemeltetni s 3 at a képviselő- s egyet a főrendiházba. A küldöttség ellenben előbb 45 tagot kért, később 43-ra s utóbb 41 tagra szállott, és pedig úgy, hogy csak a képviselők száma szaporitassék és a főrendiek száma maradjon mint volt kettő. Egyszersmind kívánják, hogy a delegációba szintén számuk egy rendes taggal megszorodjék. E kívánságuknak azonban nem fog elég tétetni, a magyar küldöttség a javaslatában foglalt számhoz ragaszkodik.

Mindkét küldöttség tegnap délután 6 órakor Haynald bíborok-érsék elnökele alatt közös értekezletet tartott. Ebben az a megállapodás történt, hogy a fennálló különbözet kiegyenlítésére nézve kísérlet tétessék, albizottságok kiküldése által. Ennek értelmében két albizottság küldetett ki, melynek tagjaivá a magyar bizottság részéről: Majthényi László br.,

a tűz a kandallóban, mely körül mosolygó csoport volt egybegyűlvé. Egy másikban, pompás karos gyertyatartókban viaszgyertyák égtek, bár a szobában nem volt senki, de a bútorzat, s minden benne, oly ragyogó, oly fényes volt, hogy Trudka elragadtatással tapsolt pláttára, s Villi nem bírta őt addig tovább vonni, míg nem ismételte több ízben, hogy arra alább, van ennél még egy szebb ház, hol talán pár kedves szép gyermeket is fog-nak látni.

— Honnét tudod, hogy gyermekek is vannak ott? kérdezte Trudka, miközben tovább mentek.

— Egész bizonyossággal nem tudom, mond Villi, de gondolom.

Mert mindig az ablaknál álltak, valahányszor a mult télen Treumann bácsival erre felé jártam.

— S hány gyermek volt?

— Három, ugy emlékszem. Volt köztük egy kis lányka, göndör szőke fürtökkel, s kedves kis okos arccsal.

Oly szépen nézett ki, mint egy viaszbáb, s még annál is szebben.

— Oh! reméltem, hogy megfogjuk látni őket, szoltott Trudka, lábuj hegyén tova ugrálva, oly boldognak érezte magát.

— Ni-ni ott is vannak, kiáltott fel egyszerre Villi. És valóban, mind a hárman egymás mellett, mint máskor is szoktak.

(Folyt. köv.)

Hirdetési díjak.

Egy négyzetö ccentiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknl külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 36.) Hausenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Hausenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapest Szerviztár 8. az.

Ügyleti csekket

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

Falk Miksa és Bánhidy Béla baró; horvát részről: Erdődy gróf, Mihajlovics és Miskatovics választattak meg, azon utasítással, hogy kiegyeztető munkálkodásukat mielőbb kezdjék meg s annak eredményéről az országos küldöttségek elé jelentést terjesztszenek be. Az albizottságok ma d. n. 6 órakor tartják első ülésüket.

Az értekezleten a kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula pénzügyminiszter, Pejačević László gr. horvát bán, Bedekovich Kálmán horvát miniszter voltak jelen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Jan. 26.

(Tegnap lapunkban foglalt közlésünk kiegészítéséül.)

Éles Henrik kijelenti, hogy előtte szolt Chorin is, valamint az ellenzék szónokai mind, megemlékeztek mindenről, csak egy nagy tényezőt mellőztek: a kinevőstér érdekét. Teljesen kielégítőnek ugyan szolt sem tartja a javaslatot, s egyes módozatai talán hiányosaknak is fognak bizonyulni a gyakorlatban, de még sem fogadhatja el az ellenzék álláspontját. Mert hiszen e hiányokat a gyakorlati élet utmutatásai után mindenkor helyre lehet pótolni. De ezenkívül helyesli szolt az alapeszmét is, a melyre a javaslat épült, t. i. a kávé és ezuk fogyasztási adójának kihasználasát; elfogadja a javaslatot, mert annak keresztültvitelét az ország pénzügyi helyzete és bitele parancsolólag követeli, s elfogadja végül azért, mert nem tagadhatja meg a kormánytól a fedezetet akkor, midőn a költségvetés meg van szavazva.

A mi a Sennyey által hangoztatott megtakarításokat illeti, kéri szolt: Miért nem járult böles tanácsával a budget-tárgyalásokor? Mert azt nem teheti föl szolt, hogy Sennyey csak azért hallgatta el e tetteket, hogy most uolagosan teljesen szemrehányást a kormánynak vagy a többségnek. (Helyeslés jobbról.) Másik kérdés az szólnak, hogy nem lát-e Sennyey különbséget szavai közt, midőn így szolt: meg vagyok győződve, hogy parlamentáris megtakarítások nem lehetőségek, — és most a kormányt vádolja, hogy ennek dacára nem létesítette a megtakarításokat. Ha parlamentáris uton nem lehetséges a megtakarítás, akkor ne vádolja a kormányt azzal, hogy megtakarítást nem tud eszközölni.

Wahrman a fővárosi kereskedők hazafias nyilatkozatára hivatkozott; Szilágyi Dezső is ez értelemben beszélt, s fél a kormánynak megadni a tjavaslatban jelzett intézkedési hatalmat. Szolt tagadja, hogy a felhozott aggodalmak ez irányban alaposak volnának. Végül az Apponyi által elmondottakra tér szolt; Apponyi nem tartja biztossnak ez adót, ho'ott ez nem kevésbé biztos, mint bármely más adó; az indokból akkor

ROMÁN KÖZMONDÁSOK.

(Folytatás.)

A száj nem kér fizetést, beszélhet akármit.

* Szájában méz, kezében tövis.

* A szájában az isten, lelkében az ördög.

* A száját kilehet elégiteni, de a szemet soha.

* A szájjal jobban vág, mint a kard.

* Hamarabb jár a szája a lábánál.

* Ne indulj a világ szájára, mert verembe esel.

* Nagyobb a szája, mint az ügy, melyet véd.

* Be van varrva a szája — ki nem nyitja.

* Kinyitja száját beszélni virradatkor s éjszaka lesz mire besukja.

* Az izlés felett nem lehet vitázni.

* A mások izlése után ne végy se feleséget, sem portékát.

Közl:

Moldován Gergely.

(Folyt. köv.)

Magyarországon semmi adót sem lehetne elfogadni.

Általában kimondja szöve, hogy az ellenzéknek mindig volt valami botparipája, a mit rendeznek: nevezett. Eddig a közigazgatási rendszeren nyargaltak, ma e törvényjavaslaton kicsinyeskednek.

S z o n t á g h Pál (gümöri): Voltak a kormánynak vezérelvei, és eszméi. Nem rég ily vezérelv volt a takarékoság, s ez irányban eddig haladás történt is. De mióta Boszniát okkupáltuk, azóta a vezérelvből engedett a kormány, s az egyensúlyból ma ellensúly lett. A deficit okozta kamatok fedezése adóemelést kíván, ezt pedig évről-évre tenni szerfölött agyafalós dolgot szerinte. A pénzügyminiszter a javaslatok szerint közel 5 milliót vár bevenni. Az 1875-iki választások után oly többség csoportosult a kormány mellé, hogy méltán mondhatta: az ő táborában van magyarország. Akkor országospolitikát követett. Bosznia megsszállása folytán azonban a viszonyok megváltoztak.

A pénzügyminiszter már kezdi belátni, hogy a direkt adót már nem tanácsos emelni tehát az indirekt adókra fordítja figyelmét, s azt hiszi, hogy itt egy terjedelmes és még ki nem használt új mezőre tett szert.

Azután az ipar érdekében fejt szöve a tjavaslat karos voltát, s kijelenti, hogy egyedül a fogyasztási zárvonal volna az egyedül helyes módokat a fogyasztási adóra nézve, mert ez az egyenlőtlen teher megosztást leginkább kikérülne, és legkevesebb zaklatással járna. S itt bírálatba hozsátkozik szöve a pénzügyi bizottság jelentésének, a mely szerint e zárvonal opportunítási okokból ejtettt el. Ily súlyos és ily nehéz viszonyok között évről-évre új adójavaslatokat szöve a mai helyes, különösen oly módokat, amelyekkel az egyenlőtlen teher megosztása megvalósítható ki. Nem fogadja el a tjavaslatot. (Helyesek bálról.)

Ezzel az ülésszettel az idő előhaladottsága miatt beereszte ettől n. 2 órakor.

Jan. 27.

Elnök b mutatja Beregmegye közönségének feliratát a kolozsvári katonai kőbás ügyében, — továbbá Szommer Ignác és társai, tásaiadók kőrvényét a saját használatukra főzött palinka jogtalan megadóztatása tárgyában. — Kiadának a kőrvényi bizottságnak. Bemutatja Miklós István, Somogymegyei tabi válszóló ker. képviselőjének levélét, melyben tudatja, hogy képviselői állásáról lemond. Tudomásul vétetik, az elnököt a ház felhatalmazta az új választás iránt való intézkedéssel.

Dárday Sándor: a pénzügyi bizottság részéről beterjeszti a bélyeg- és illetékekre vonatkozó törvények és szabályok némely sáinak módosítására vonatkozó biz. jelentést. Áttétetik az igazságügyi bizottsághoz tárgyalás végett, s az együttes jelentéssel együtt fog tárgyalatni.

Nyáry Jenő b. áthozza a főrendiház üzenetét, a mely szerint a főrendek elfogadták a szegényjog kölcsönös biztosítása tárgyában Belgiummal kötött szerződés beezikkelyezéséről szöve törvényjavaslatot. A törvényjavaslat legfelsőbb szentesítés alá fog kerülni.

Következik a napirend: a cukor-, kávé- és sörfogyasztási adótörvényjavaslat folytatódólagos tárgyalása.

Először szöve Degré Alajos hosszasan polemizálva Jókai-val, a kinek nem tudja megbocsátani, hogy épen akkor beszélt, a midőn a karzatok függetlenségét polgárokkal voltak tele. Kijelenti, hogy az országot a bukás szélére vité a kormány. A mit Hegedűs előadó mondott az angol kereskedők áldozatkészségéről, a példáért nem kell külföldre menni. 48-ban csak egy szó kellett: a haza áldozatot kíván! s az ország polgárai milliókat hordottak össze. (Osánády közbeszó: Éljenek!) De most mire kell az áldozat? Legyen meggyőződve az előadó, hogyha majd eljön az idő, a midőn nagy emberek fogják követelni az áldozatot a haza részére akkor a kereskedők nem fognak ellene szólni. De a mig ilyen politika kívánja, addig szöve meg nem szavaz ilyen adótjavaslatot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Sárközi Antal: Nem fogadja el a tjavaslatot, mert az ép úgy sújtja a fölbirtokos osztályt is mint bármel más osztályt. Elmondja a már előtte elmondott indokokat a javaslat ellen, s azt mondja, hogy a javaslat elfogadása veszélyes lenne.

Novák Gusztáv: hasonló értelemben szöve, s Hegedűssel polemizálva, kijelenti, hogy a tjavaslatot nem fogadja el.

Bacon József: határozottan ama véleményben van, hogy a tervezett adó tárgyain nem terhelőleg, a lehető igazságosan választattak meg. Ha az Ausztriával leendő újabb kiegyezésgiparunk tekintetében menekülni akarunk, akkor nemcsak új adók behozatalától, de a régiek emelésétől sem szabad visszariadnunk. Igazságosan vannak megválasztva az adótárgyak, mert ha a szegény osztály reggeljét — a palinkát — háromszorosan adóztatjuk —, meg, nem végigazságtalanságnak, hogy a mindenesetre jobb helyzetben levő polgári osztálytól, kik a feketekávé élvezetes mulatságnál isszák, a sünlődő haza nevében kis áldozatot vegyünk. Az új adót tehát szükségének tartja, azonban megkívánja, hogy ez

adók behozatalának módja olyan legyen, ázok kellemetlenséggel ne járjon, s ez iránti észrevételeit a részletes tárgyalásnál el fogja mondani.

Ugron Gábor: a tamadásokkal szemben védelmére kel pártjának (a szélsőbalnak) s Jókai-val szemben annak beszédét bírálja. Szöve szerint a felhozottakat nem lehet tényeknek elfogadni. Azután fejtegeti a szélsőbal álláspontját és programját, s kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Ivánka Imre: csak megerőltetéssel szöve a tárgyhöz a vita előhaladott stádiumában s e tekintetben igyekezni fog mesterének azon tanát követni: Steh' rasch auf; mach's Maul auf; und hör'balb auf! Felszólásának főoka az, hogy végre valahára egy pártzászló tűzetett ki, a mely lehetővé fogja tenni azt, hogy ezen országban ket kormányképesség attributumával bíró párt létezhet, a mely egymást felváltsa a kormányzásban.

Legelőször is azokra az állításokra reflektál, a melyeket Sennyey felhozott s itt számadatakkal bizonyítja be, hogy a megtakarítások terén a kormány feladata nemcsak az, hogy a saját körén belől is intézkedjék, hanem ott is, a hová kibát s e tekintetben a kormány megtette a lehető.

Ezután felszólal Besseney Ernő a javaslat ellen és Bereczky Sándor és Németh Albert szintén ellene.

BELFÖLD.

N.-Szeben, 1881. jan. 27-én.

Tegnap tudattam a magyar olvasó egylet körében történt mozgalmakról, ma — minthogy ugy is olyan kevés esik nálunk, mit a magyarosodás szempontjából üdvözlőlni lehessen — ma a nagy-szebeni magyar dalkör állapotáról veszek bátorságot valamit írni. Apróságok ugyan ezek, de minden morzsa, melylyel minálunk azon cél elérésére törekednek, hogy a nagy szász- és román áramlat elen sodorja azt a kiesi magyar elemet, mely itt éli le az életét — figyelemre méltó.

B dalkörnek elnöke Wächter Frigyes főispán, alelnöke Szilágyi Gyula áll. gym. tanár, kik nagy buzgalommal működnek a magyar egyesület felvirágzása ügyében. Dalestélyt az egyesület négytizedetét a múlt évben, melyet állandóan szépszámu közönség látogatott. Egész évi bevétel a 800 forint megközelítette s alap is maradt a jövő évre. Az érdeklődés a dalkör iránt mint örömmel írhatom, mind nagyobb. Működő tag most 35 van, pártoló 150 a mi az előző évekhez képest nagy szaporulatot tüntet föl.

Az egylet jannár hó 30-án tartja közgyűlését, melyről majd annak idejében nem mulasztom el becses lapját tudósítani.

Érdekes felolvasásokat rendez városunkban jelenleg Abadie asszony vasárnaponként francia nyelven, tanítványainak részben, részben pedig az érdeklődő nagy közönségnek. A felolvasások ugy tárgyak, mint a könnyen érthető előadási módjuk miatt is nagy látogatottságnak örvendezek. Közlebebről "Voltaire-ról tartott érdekes felolvasást, szöve a Henriadról, Zaireről, egyes helyeket elszavalva nagy hatással.

A Szebenmegyéből idáig beérkezett népszámlálási adatok egytálában nem mondhatók örvendeteknek, sőt — inkább elszomorítóak. — Az eddigi pozitív adatok azt tüntetik föl, hogy a népesség száma rendkívül **csökent** a megyében.

Mi az oka? alig tudunk hozzávetni. A szász értelmes, szorgalmas és munkás nép. Egészséges és jól fejlett. Épen munkás voltánál fogva nem küzd szükséggel. Falvaik szépen építvők, lakóházaik a mezősig oláh tolvajokhoz fogvást — egész paloták. Arról, hogy a szász disznóájával, kecskéjével s tyukjával együtt egy füstös, mocskos szalmával melegített ronda lyukban húzód-nék meg egész családjával, arról, hogy a hiányos táplálkozás folytán betegségek ütnének ki közöttük, — (mint ezt, a ki a mezősiget ismeri, minden nyomon tapasztalhatja az ott lakókón) egytálában szöve sincs.

És mégis! Az eddig a mezősigéről — bár hiányosan — beérkezett tudósítások szerint ott szaporodás konstatalható, mig a szász községekben az apadás elszomorító mérvben tapasztalható.

A nagyszebeni szolgabírói járásban összesen 19,642 lélek van. A múlt népszámláláskor 19,046 volt.

A szerdahelyi szolgabírói járásban 21,739. A multkori népszámláláskor 23,341.

Az ügyváhi szolgabírói járásban 14,299, előbb 15,136. A szelistei szolgabírói járásban 16,496, előbb 17,788. Csupán e négy járásban (a szebeniben 304, a szerdahelyiben 1602, az ügyváhiában 837, a szelisteiben 1292) összesen 4035 lélekkel fogyott meg a lakosság száma.

Itt ugy vélekednek, hogy az apadás leginkább azért történik, mert a lakosságnak oláh része nagy mérvben vándorolt ki Oláhországba, kiválta Dobrudzsába, minthogy ott tiz évi adómentesség van a bevándoroltak számára biztosítva.

Felvetettük itt csupán e vélekedést, s felvetettük a tény szomorú konstatalása alkalmából a fennebbi kérdéseket, hogy t. i. mi okozhatja a létező tthet, sőt helyenként igen kedvező

viszonyok között a népesség pusztulását? — fenntartjuk magunknak, hogy majd, ha teljesen beérkeznek az adatok Szebenmegye egész területéről bővebben hozzá szövehassunk a kérdéshez, s akkor tán lesz módunk bővebben szöve a okokról is. Tudtommal idáig csak Hunyad- és Szebenmegyébe észlelhető hazarészünkben feltűnőbb népességi hiánylat, de a mit az előbbinél — tekintve az ott létező anyagi és erkölcsi miserabilis viszonyokat, természetesen is tartok, azt itt Szebenmegyében ma minél kevésbbé tudom megfajteni.

Mint igen érdekes dolgot jegyzem meg azt is, hogy mint már az eddigi adatokból is kiviláglik, de a mit a pontosan begyűjtöttekből kétségtelemné lesz: a szász községekben feltűnően több a nő, mint a férfi.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY.

A vízvezetés, csatornázás, illetve talajszáritás, az emésztet és hulladékok (szemét, mosóvíz, esővíz stb) kezelésének kérdéséig Kolozsvártt.

(Folytatás.)

Az utóbbira, t. i. a Gyalutól levő esésre meg kell jegyezzem, miszerint az még 3—4 méterrel szaporodni fog, amennyiben a fenfjelzett magasság szám Gyalun alul mutatja a helyzetet; a vízvezetékét pedig a gyalui malmom, a zsilipeken feltűről kell kezdeni, hol e víz sokkal magasabban áll. Következéleg még kedvezőbb leendő a vízvezeték kiviteleré és használhatóságára az itt most kimutatott eredményeknél.

Tegyük meg két számítást.

1 Lónánál a lónai patak torkolatánál a Szamos magassága 371. m. (éppen annyi, mint a kálváriáé 371. m.) a kálváriás-utcai kijáratnál a Mózsa-féle esetről a földszíne magassága 359. m. esés idáig 12. m. ebből 12.3 kilométer távolságra földszíntől 10.2 m.

marad rendelkezésre álló esés a Mózsa eséig 1.8 m.

kerek számban: 2 méter.

2 Lónától a lónai patak torkolatánál a Szamos magassága 371. m. a kálváriáig esés nincs, mert ez is éppen 371 méter magas; idáig, a kálváriáig 12.3 kilométer távolságra földszíntől 10.2 m.

a kálváriánál tehát lesz a víz-titkre magassága 360.8 m. Kolozsvár magassága 349 m.

marad tehát esés a víztartótól a városig, mely felhasználható . . . 11.8 m.

kerek számban 12 méter.

Az eddig felsorolt adatok alapján a víz fölhágására illetőleg a vízvezeték kisebb vagy nagyobb használhatóságára nézve a következő adatok állnak:

1. Szász Fenestől nem érdemes a vízvetést kezdeni, mert az onnan levő 13 méter esésből csupán 6 méter esés kapunk, mely a viznek a csőben surlódása által fölemészitvén, csak igen csekély nyomás mellett, tehát nagyon lassan folyva ki a víz a vezetékek kifolyó nyílásain; s az is csak a város mélyebben fekvő részeiben éretűek el, magasabban levő részeiben pedig, például a patai utcába már éppen nem jutna föl a víz.

2. Lónától fogva föl a vizet, ha leszámítjuk a vízvezető csatornának szükséges esést egész a Kálváriáig 12. méter rendelkezésre álló esést kapunk a városban. Ekkor már a víz 10.2 méterrel alább maradna mint a Kálvária domb; tehát a víztartót annyival mélyebben kellene elhelyezni. Még mindig eljutna azonban a víz a Mózsa eséig is, mert még ott is volna 1.8 méter tölése. A város az alantabb fekvő részeiben pedig, ugymint Monostor utcában, a főtéren, az óváron, külmagyar és külközép utcákban stb. fölemelkednek még az egyemeletes házakban is, de már a kétemeletesekbe nem, sőt az egyemeletesekben is csak lanyhán, gyors kivilés nélkül folyva ki. A szükségeszekek ellátására tehát kevésbé, tűzoltásra pedig alig volna felhasználható. A város különböző pontjain a a közhelyeken, a földszínek felett 1 méter magasan elhelyezett kifolyóokból azonban szabadon és elég gyorsasággal ömlőne ki a víz. De így a különböző csövek csak egy részének felelné meg a vízvezeték, minden igénynek nem. Példaul az utcacsatornák kimosására is alkalmazható lenne.

3. Gyalunál fogva fel a vizet, kerek számban 23 esetleg még több esés marad rendelkezésre. Ezen esetben a víztartót a Kálvária dombon, vagy ezzel egy magasságban fekvő más helyen 23 méterrel magasabban lehet elhelyezni mintsem a város általános magassága. Még a patai utcában is 13 méter tölése lenne; következéleg nemcsak eljutna a víz mindazon részeibe a városnak, melyek a patai utcával egyenlő magasságban fekszenek, hanem annál még magasabban levő helyekre is fölhágná, például a muzeumkertbe stb.

E magasabb vízvezetés teljesen alkalmas lenne: a szükségeszekek tisztítására, a házi és

utcai csatornák kimosására, mert a víz sebesen s nagy mennyiségben rohanván, magával ragadna minden piszkot, tűzvéz alkalmával, mint fecskendőből löveke ki a víz a magas házak tetejére is, utcák, térek öntözésére és kimosására, kitűnően alkalmas lesz, olcsóbban és kevesebb erővel, mert ritkán helyezett kibocsátó csövekből messze vetné a vizsugárt; az utcákban és nyilvános nagyobb téreken bárhol már nemcsak egyszerű kifolyókat lehetne alkalmazni, hanem tetszés szerint szökőkutakat is. Szóval ezen utóbbi módozatú vízveték nemcsak a szükségeseket lesz képes teljes mértékben kielégíteni, hanem a szépítés és kényelem igényeinek is minden tekintetben megfelelné.

A szükséges víz mennyisége.

Kolozsvár összes lakosainak száma ez idő szerint a 25 és 30 ezer között ingadozik.

A megkívánt víz mennyiségét, beleértve az iváson és mosdáson felül az ipar, köztisztaság, egyéb magán és közszükségletek ellátására is szükséges földhasználat, a lakosság számához képest ugy szokták meghatározni, mennyi esik minden egyes lakosra. Ehez képest a szolgáltatott víz mennyiségét különféle városokban igen külfönbíző. Londonban 1878-ban jutott egy lakosra 125 liter, Manchesterben 190 liter, Glasgoban 560 liter, Edinburghban 152 liter, Salisburyben 171 liter, Dowerben 190 liter, Hertfordban 200-on felül, Párisban 200 liter, Lyonban 100 liter, New-Yorkban 146; sőt Washingtonban 4300 liter! A bécsi ivóvízvezetés 100 literre van számítva minden lakos után legáláb, de láttuk, hogy többe ad; Pesten (Fodor szerint) 1871. telén jutott minden egyes lakosra 40 liter. Mekkora külfönbé a közeget jobb viszonyokkal díszelő városok!

Tanulmányaim után meggyőződtem, miszerint 100 litert számítani egy-egy főre sem nem sok, sem nem kevés; kivált a hol a gyáripár, mint nálunk, még most nem sokat emészti föl; adja a gondviselés, hogy nemokára az is vegyen többe igénybe!

Huszonöt ezer lakosra 100 literével számítva kell 2 millió és 500 ezer liter; azonban, minthogy a város, a mint látszik, már most is több lakossal bír, s az ipar is mindinkább gyarapodásnak néz elébe! jónak látom 50 ezer lakos után számítani 5 millió litert, vagyis 6000 köbmétert 24 óránként. S ezen számítást annyival hajlandóbb vagyok alapul venni, mennyivel inkább meggyőződtem ugy a gyakorlati írók műveből, mint saját tapasztalatom után a bécsi vízvezeték szives magyarázója Mihás főmérnök szavaiból, hogy az elméleti számítások alapján elégségesnek mutatkozó méreteknél mindig tanácsos jóval nagyobbakat alkalmazni; részint a növekedhető szükséglet kielégíthetése kedvéért, részint, és főképezért, mivel a nagyobb, a bővebb szerkezet sohasincs akkor romlásnak kitéve, mint az éppen elméletileg megfelelő, kevesebb a surlódás, kisebb a nyomás; népiesen kifejezve: a gépezet nem szenved megerőltetést.

Hogy legalább 5 ezer köbméter vizet beszállíthasson 24 óránként a vezetékek méretei így alakulnak:

A víz fölfogó pontjától a víztartóig egyenletes esésű, kő vagy téglából épített, boltozott csatornának (Canalis) észszerű vezetni a vizet.

Lehet ugyan a föld felületle hullámzását követő, tehát majd lejtő, majd ismét hágó irányu zárt öntőtvás csőben is vezetni a vizet. Ennek azonban ama mellett többféle hátrányai vannak; egyik például mindjárt az, hogy nem is igen kerül kevesebbe, mint a fal; továbbá, hogy többeit soha sem szállíthat, mint a mekkora títartalma; a surlódás benne nagy lévén, igen sok elvesz, kivált nagyobb távolságoknál, a tényleges esésből s kevés marad felhasználható; igazításakor nem annyira hozzáférhető, a romlásnak sokkal inkább ki van téve stb.

Hogy az általunk kívánt mennyiség rajta könnyen befolyhasson, a csatorna belvilágának szélessége 60 cméter; magassága 1—1.20 méter kell, hogy legyen, hogy benne meghajolva elmeheessen egy ember; oldalfalai 50—64 centiméter, feneké 30—64 centiméter, boltozata 32—40 centiméter erősek.

Ha 60 cméter szélességben és csak 10 centiméter mélységgel folyik benne a víz, már csaknem kétszerese folyhat be 24 órában a Kolozsvár részére szükséges vízmennyiségnek; ha pedig 20 centiméter mély vizsugár bocsátatik bele, akkor a szükséges legkisebb mennyiségnek négyeszeresét is képes beszállítani ez a csatorna. És ez éppen így helyes, mert minél tágabb a víz útja, annál kevesebb sebesége, kisebb a surlódás és kevésbé horzsolódik a csatorna fala, Dr. Salamon (Folyt. köv.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Kisfaludy-társaság tegnapi ülésére valóságos hali közönség jelent meg az akadémiában. A terem jóval 5 óra előtt már zsúfolásig megtelt. Beöthy Zsolt titkar jelenté, s fölvásta Széher Zoltán levélét, öcsésének végintézkedésében tett, 200 forintos alapítványról. Ezután három fölvlasás következett: Zichy Gé-

za gr. fájdalmas hangon egy bangulatos kis lyrai verset s Három esküt, a választott, és Eklézsia követése című népbállás versezeteket olvasott fel. Karácsonyi ajándék (vagy 1-ör, 2 or és 3 or) ezimmet vig beszélt hallottunk Bartalus Istvántól. Hőse Kupidó Béni hajdani zongoravirtuóz és zeneköltő, a ki megvénülvén, zongoramester lett. Méltó társa Ganefka urnak. Igzi „szörnyű, dagályos és szende“ historia. Ifj. Ábrányi Kornél „Dalok“-at küldött, melyek Beöthy Zsolt fölvlasásában gyönyörködtették a hallgatókat. Apró szerelmi dalok ezek, távol a rég ismert s megunat modoros hangtól. A folyó ügyek közt Rákosi Jenőnek recenziója keltett általános derűtséget egy beklüdtött népszínműről, melynek hőse a szűz szent szabadság, a ki minthogy földadat (a zsidókat kiirtani) meg nem oldható önmagát írta ki. Egy beérkezett új Psyché — fordítás (Molière) Zichy Antalnak és Zichy Géza grófnak adatott ki megbírálsára. Egy pár versíró megjelent versfüzetét küldte be a társaságnak — tisztelete jeléül. Egy győri dalgyűjtemény összeállítója a társaság segítségét kéri. Végül Gyulai Pál, az előző, megemlékezik a miskolci kaszinó mozgalmaról, mely Dérnyék jeltelen siránjak megjelölését tervezi. A társaság támogatni fogja az ügyet s ha a miskolci kaszinó nem lépne föl, a társaság magává teszi a gyűjtést. Hat óra után zárt ülés következett, mely igen élénk volt.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. jan. 28.

— Hivavalos lapból. Ő császári és

Apostol királyi Fősege, folyó évi januar 22-én kell legfelső elhatározásával Keresztész Árpád honfiumyadi és Becsek Lajos mőesi kir. parasztiórsági albiráknak kölcsönös áttelyezését legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

A magyar királyi igazságügyminiszter Reinbold Arthur kolozsvári kir. törvényszéki joggyakornokot a tekei járásághoz aljegyzővé nevezte ki.

A m. kir. pénzügyminister Mandics Jenő szatmári pénzügyigazgatósági II. osztályu számtisztet, hasonló minőségben a kolozsvári adófelügyelő mellé nevezte ki.

Helyi hírek.

Nemzeti színház. Tegnap Gerő Lina jutalomjátékául: „Eviike vagy Evelin, avagy a falu és a város.“ A ház telve volt. A jutalmazottat perezekig tartó tapsokkal és éljonzéssel fogadta a közönség. Egy szép koszorú, több virágcsokrot és egy vankost nyújtottak fel. A taps minden jelenet után megújult, egyáltalában nem a darabnak szölván, hanem a kisasszonynak személyesen, kiből sok természetes kedvesség, fecsegesseiben sok báj van s kit szert a közönség. Éviike és Evelin avagy . . . avagy . . . olyanféle termék, a mit — de igen nagyon — kár nem hagyni a csendes feledésnek. Birch Pfeiffer Sarolta (és nem Birchfeifer mint a színlap írta, mert ennek poéta asszonyágnak az urát hívták Birchnek s leány neve volt Pfeiffer Sarolté) művei nem a mi időnkbe valóknak. A szegény molnárléány, kit 4 felvonáson keresztül gyötörnek minden ok nélkül, a falusi libácska, kiről 4 órai gyötrelmes várakozás után világlik ki, hogy voltaképen király leány, és Eviike leány-öz igalmái és Evelin asszony könnyei mind szintelen, kevésbé érdekelnek ma minket. Hogy a naiv falusi gyermekből ari asszony lesz, ki csak ugy kemázik a herceg urasággal, s ki sok bajt csinál az urának, mert hát a városi szokásokat nem veszi be a természeto — azt ma még ha elhisztük is, — nem tartjuk színpadra való historának. Cselekménye sincs e hosszú című darabnak, csak ugy elmondják, a kik arra hivatottak; bonyodalmában — már a mennyiben bonyodalom az, hogy Eviike haza akar menni a tatájához, mert ugy hallja, hogy az ura mást szert — a forduló pontot az képezi, hogy valaki emondja Eviikének — nem tudjuk miért: „hogy baj van ám.“ Üressége mellett érzélgős és emélyítő. Igazan kár volt megláborítani csendes nyugalmából. Kár volt teleleveníteni a feledésből, s kár volt kivált, hogy a kolozsvári színpadon vétett el. Eviike szerepét nem is Gerő Linának írták. Navkodásában kedves és tőde volt, s a herceggel való jelenetben annyi természetes kelemmel mondta el gyermekkori emlékezeit, hogy a közönség tapsokban tört ki, — de a sentimentalis jelenetekben nincs neki ereje. Búja nem indit meg, bánatát el sem hisztük. Mindig ugy véljük, hogy valami pajzaukodás rejlik a könnye alatt. Gyenes a festő végig buongó alakjában szomorkodott, Szentgyörgyi pedig egy paraszt gazdát játszott. Egyébiránt az a stoh német érzélgős történet, azokban a magyar könnyesekben s magyáros szolasmódokkal igen nagy visszassag léte volna, ha csak Gyenes és Tolnai urak nem enyhítették volna némileg azzal, hogy tédig erő jó bursch lachesizában paradiroztak a bő ingujjban s árvalányhajjal ékesített kalapokat viselő jambor falai publikum között.

— Meghívás. A márczius 15-iki ünnepeilyt rendező bizottság vasárnap, januar 30-án

délután 5 órakor az „Ellenzék“ szerkesztőségében gyűlést tart az ünnepély rendezése tárgyában, melyre a t. tagok tisztelettel meghívattak. Kolozsvárt, 1881. jan. 27. Ferenczi Zoltán, jegyző.

— **Fáy Szerena** kisasszony legközelebből „Iskariot“ban lép fel. Jutalomjátéka szerdán lesz a „Lelencz“ben, csütörtökön pedig Villbrant Adolf társadalmi drámája a Fegyencz, vagy Fabricius leánya kerül színpadra Mátrai B. Béla javára.

— **„Közbejött akadályok miatt“** a szombatra hirdetett operett (A francziák Milánóban) keddre marad. E közbejött akadály az, hogy daczára, mikép az operettet 6 egész hónap, egy polgári esztendőnek fele óta, (mely alatt mostanában egész országok sorsát ellehet izétni, a melynek egy harmadrésze alatt a világot körül lehet utazni) tanulatik — még egyáltalában nem tudatik, annyira mikép az utolsó próbákön urak és asszonyok vegyesen — a kottát ott tartották a kezükben s a karok, legkivált a harmadik felvonásnak ideájával alig bírnak. A tenor parthie Váradinak, általánosán kedvelt-baryton énekesünknek torkában töretik izekre az első alt szerepet pedig Iványi Mari kisasszony fogja eldallolni. Anyiszor volt már alkalmunk e színi idény alatt rámutatni a hibákra, melyek az igen tisztelt művezetőség oktából követve ténylet, eredményezték azokat a mérhetetlen őrös lázokat; a repertoire hiányairól, összehállításának bűneiről, hogy szinte örömtünkre szolgál, mikor módunkban van mégis dicsérni, mint tesszük ez alkalommal. Tudvalevőleg ez évben összesen 3 drb. operett vétegett színpadra (majd „kínadot“ irtunk) s e negyedik — a karnagy és a művezetőség egyített iparkodása folytán egy fél esztendője óta tengeri kigyója a színbáznak — közbejött akadályok folytán tolatik tovább az idő végtelességébe, a mely végtelenségben össze vissza is ugyan mily csekély idő egy létszándó! Jól teszi a t. cz. művezetőség. Az operett ugy is alantós műfaj! A közönség ugyan — fájdalom! — megújíti szívesen! De a művezetőség jól teszi, ha nem győtri magát igen nagyon vele s az alatt okosabb dolgot csinál.

— **Közgyűlési meghívó.** Választmányunk folyó hó 9-én tartott ülése határozatából kifolyólag van szerencsénk ezennel intézettünk összes alapító-, pártoló- és tiszteletbeli tagjait, valamint az érdeklődő közönséget a jövő február hó 6-án (vasárnap) d. u. 3 órakor saját helyiségeinkben (városi vigadó) tartandó évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívni. Kolozsvárt, 1881. év január hó 23-án. A „Kolozsvári Zene-Konzervatorium“ nevében: Id. Bodor Pál, elnök. Magyaróssy Gyula, titkár.

Hazai hírek.

— **József főherceg** népszámláló lapja a „Székest. és Vid.“ szerint így hangzik: Született 1838. márczius 2-án Pozsonyban. Honosága: Alesuth, vallása: róm. kath., anyanyelve: magyar; beszéli a hazai nyelvek közül a németet és totót, — továbbá: nős s a m. kir. honvédség főparancsnoka. Ő fensége neje magát magyar és franczia anyanyelvűnek, két fiát és két leányát pedig anyanyelvűnek jegyeztette a számláló lapokra.

— **A magyarhoni földtani társulat** tegnap Reitz Frigyes elnöklete alatt rendes évi közgyűlést tart. Elnök megnyitó beszédében kiemeli, hogy a társulat mult évi történetében az anyagi gyarapodás és a szellemi tevékenység örvendetes jeleit látja. A társulat helyes uton halad célja felé, mely nem egyéb, mint a geologia művelésének előmozdítása, ismereteinek terjesztése s mindenekelőtt a magyarhoni terület geologiai átkutatása. Ezután Inkey Béla első titkár évi jelentését olvassa fel, melyből kitűnik, hogy a társulatnak jelenleg 359 tagja van, 16-ál több, mint az előző évben. Az 1880-ik évben a társulat 1 közgyűlést, 9 szak- és 9 választmányi ülést tartott. A szaküléseken 17 társulati tag 31 értekezletet tartott. A társulat kiadásában a mult év kezdete óta két folyóirat jelent meg: a „Földtani Közöny“ s a „Földtani Értesítő“. A mult évi összes kiadványok közel 30 ivre terjednek. A közgyűlési tárgyak elintézése után Schmidt Sándor tartott előadást az elmúlt 1880. évben elhunyt világhírű szaktudós William Hallowes Mijler felett. A mai ülésnek egyéb tárgya nem lévén, a felolvasással véget ért.

— **Odafogott a — nyelve.** Zafka János 13 éves mesterinas, Budapestben a csömöri uton fekvő Ocker-féle kert vasrácsoszatát a szokatlan nagy hideg folytán vastag zsumara kéreggel fedve lenni látván, ellenállhatatlan vágyat érzett a zsumarát nyelvvel megnyalogatni. Nem telt el egy-két percze s a fiú nyelve a jéghideg vasrácsosathoz fagyott. A fiú velő hasagató nyüzörözésbe Birner Lajos körházi biztos és Morvai távirólistát, kik épen arra felé haladtak, figyelmessé levén, csakhamar felismerték a fiú válságos helyzetét, s miután arról, hogy a fiú nyelvét kullerószakkal a rácsoszatról megsabadítsák, szó sem lehetett, egyikük az átéltelen Prisztács-féle koresmába szaladt, honnan melegvizet hozva, csak nagy ügygyel bajjal tudták a fiú nyelvét a meleg víz kövéletkezésén kiszabadítani. Ezen múltat alatt a fiú nyelve folytonosan vérzett, úgy hogy a beállott vérvesztés következtében alétan szállították egy szomszédos házba, hol az első segélyben részesült. Délután a Rókus-kórházba szállították s az orvosok állítása szerint tartani lehet attól, hogy beszélni tehetőségét örökre elveszti.

— **Megindító drámát olvasunk a „Hon“** bol Az eset következő: Raga Pál, becsületes budapesti terézvárosi iparos (asztalos mester) a nyáron lekötözött Szedegre munkát vállalni. Fiatal leánya oda ment férhez, annak a kelen-gyjét megszerezni vállalkozott odalenn. Célét ért, leányát kiházásította, még meg is takarított azon felül harmincz forintot — becsületes kézi munkából. Azzal hazajött. Ithón már nagyon várta, a felesége várandós volt minden órán. Ez év elején bekövetkezett az áldás. Családja négyes ikrekkel szaporodott meg. Kettő a négyes ikrek közül azzonnal meg halt, kettő megmaradt. Az anya azonban meghalt gyermekeivel ment el, ő is meghalt. Ekkor a kertletben gyakorló orvos, dr. Apaticzky azt kérdezé az apától, hogy van-e neki a három halottját mi-ből eltemetni? Az apa azt mondta rá, hogy még maradt neki „egy“ forintja. Akkor neki indult az orvos ismerősei között összegyűjteni — a temetési költségeket. Ez összekertült. — De ott maradt még a két újszülött iker a gondsujtotta apán. — Most egy zongoratanítónő, egykori író-társunk Zöld Ferencz özvegye támad elő, szabáditó gyanánt. Megtudja az inséget s elbeszéli azt egy házánál, a hol zongorázni tanít, gróf Pálffy Pálnő előtt. — A nemesleltű hölgy felkeresi a súlyosan látogatott családot. A két újszülött ikret pártfogásába veszi s ápolasukról gondoskodik. A derék, becsületes iparos mesternek azonban még két kiskoru gyermeke van odahaza. A nemesleltű grófnő azoknak az ellátásáról is gondoskodik, egy időre, — ápolónő fogadott mellőlük. A munkabíró apa tisztességes munkát keres. Nem alamizsnát kértünk számára, hanem munkát. Hiszszük, hogy felszólalásunk nem marad eredménytelen. A nemesleltű jöltevők gyors segélyét Isten áldása jutalmazza!

— **Egy alapítvány** melyre nem pályáznak. Pirdelmayer Teréz, budai születésű teljesen árva, nemes, fi- és nőnövendékek számára; kik életkoruk 16 évét már meghaladták, alapítványt tett, oly kötelezettséggel, hog az alapítvány élvézői minden évben, halála napján a budai vártemplomban egy misén át imádkozni tartoznak az alapító lelki tidvéért. Kapna már 3 fiu s három leány növendék évi 80 frt stipendiumot, de az első pályázatnál csak ketten jelentkezték azok el is nyerték azt. A még üres négy helyre a tanács újra kiadta a pályázattfelhívást. A határidő január végén lejár s még nincs pályázó.

— **Szénzállítás Romániába.** Gidófalvy országgyűlési képviselőnek — mint olvasunk — az „erdővidéki bánya-egylet“ nevében sikerült a román kormányval egy évre szóló szerződést kötni, melynek értelmében a román kormány havonként legalább 250 vaggon barnaköszönt vesz át az egylettől, még pedig 10,50 franknyi árban tonnánként, a mi évi 300,000 frank bruttó bevételnek felel meg. Ezen üzlet nagy lendületet adhat az erdélyi köszénbányászathoz. Alapos kilátás van rá, hogy jövőre a dunai tartományok még sokkal nagyobb mennyiségben fognak erdélyi szenet vásárolni.

A „KELET“ magántáviratai.

Bécs, jan. 27. A védelmi törvény bizottsága gyűlést tartott, melyben Tischer 724 kérvényről referált egyszerre. A lényegesebb kérvények kinyomatnak és ki-oztatnak. Belcredi javasolja, hogy a védelmi törvény novellájának általános tárgyalása halasztassék el a kérvények ki-oztásáig. Hosszu vita után az elhalasztási indítvány elvetetett, a törvény általánosságban elfogadhatott és a részletes vita megkezdődött.

Bécs, jan. 27. A „Politische Correspondenz“ jelenti Párisból, hogy a porta azon hivatalos felvilágosítást adta, miszerint távolról sincs szándékában Görögországot megtámadni.

London, jan. 27. Capstadtból jelentik, hogy a boerek Wacherstroornál nagy számban összegyűltek és itt nagy összeültözést lehet várni.

Budapest, jan. 28. A regnikoláris deputatióknak két kitűldött albizottság két óra hosszáig tartott gyűlést minden eredmény nélkül, Tisza Kálmán és Jacsevics közvetítő indítványokat fog-nak tenni.

A fogyasztási adók felett holnap, vagy legfőlebb hétfőn lesz a szavazás Berlin jan. 28. Bismarck megnyitotta a közgazdasági tanácsot.

A porta Németországra bizta a Görögországgal folytatandó tárgyalások vezetését.

CSARNOK.

Apróságok.

Molière apátása tolvaj.

Molière apát egyszerű és nagyon szegény ember volt, nem érdekelte őt semmi tanulmányain, s Descartes rendszeréről irt dolgatain kívül; nem tartott legényt, s tűzifa hijával levén, az ágyban dolgozott; nadrágját, hogy kevésbé fázssék hálósipkáján feljűl, fejére borította, úgy hogy két szára lefogott két felől, így szokott néha délig is elmélyedni tanulmányaiában. Egy reggel hallja hogy kopogtatnak ajtaján.

— Ki van ott? kérdi.

— Nyissa ki az ajtó, hangzék kívülről.

Az apát meg huz egy zsinort, az ajtó ki-nyílik. Rea sem tekinté vendégére kérdi.

— Ki az?

— Adjon ön pénzt, felel a másik.

— Pénzt?

— Igen, pénzt!

— Ah! most értem, ön bizonyosan tolvaj.

— Tolvaj, vagy nem, nekem pénzre van szükségem.

— Valóban önnek arra van szüksége; No jól van! im vegye, s azzal fejével elé nyújtja a nadrágot; a tolvaj ki kutatja a zsebeket.

— Nos mitakar? ebben egy krajczár sincsen.

— Valóban nincs, de van benne egy kulcs.

— E kulcsal mit tegyek?

— E kulcsot vegye ki.

— Ki vettem,

— Jó van; most menjen azon szekrényhez s nyissa ki.

A tolvaj megteszi, s ki huz egy fiókot.

— Nem, nem azt — kiáltt az apát, — abban irataim vannak! az ördögben is, ha mondom ne hányon ott össze holmit! mondom hogy abban irataim vannak, nem hallja. A másik fiókban kap pénzt.

— Itt van.

— No vegye el; de taszítsa be hát fiókot.

A tolvaj siet menekülni a kapott pénzzel, — Tolvaj ur, tolvaj ur! hallja! tegye be az ajtót. . . Átkozott! nyitva hagyja maga után az ajtót. Milyen átkozott kutya tolvaj ez! fel kell hogy kelljen az ágyból ebben a hidegbe, átkozott tolvajja! És a jó Molier apát ki száll ágyából beteszi a tolvaj után az ajtót s nyugodtan visszatér munkájához.

KÖZGAZDASÁG.

Az ipartörvény revisiója tárgyában február 20-ára enquetet hívott össze a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium. Ezen enquete tanácskozása tárgyát a következő kérdések képezendik.

I. Czélszerű-e kötelezni az iparosokat, hogy ipartársulatokba lépjenek?

Ha igen:

1. Alkalmazandó-e a kényszer: a) gyáro-sokra, b) kereskedőkre és c) kézművesekre egyaránt, vagy csak a kézművesekre?

2. Mi legyen a társulatok hivatása, tisztán humanisztikus vagy fegyelmi is? — jelesen, legyen-e a társulatoknak befolyása a tanonez felszabadításánál, illetőleg a tanbizonyítvány kiállításánál, a segédek és mesterek közötti viszony rendezésénél, a munkakönyvek kiállításánál és ellenőrzésénél, esetleges surlódásoknál?

3. A társulatba lépés kötelezettsége kiterjedjen-e az ország bármely kis helységében lakó iparosra is, avagy csak a meghatározott (10,000) számú lakossal bíró helyek iparosaira?

4. Legyen-e minden helység számára csak egy (általános) ipartársulat, avagy alakulhat-e foglalkozási ágak szerint több ipartársulat is, s ez utóbbi esetben ki határozza meg, hogy mikor keletkezhetik egyes foglalkozások számára külön társulat?

Ha nem:

Czélszerű volna-e az ipartársulatokat bizonyos hatósági jogosultsággal felruházni, különösen a tanonez felvételénél, a tanszerződés ellenőrzésénél, a tanonez felszabadításánál, illetőleg a tanbizonyítvány kiállításánál, a segédek és mesterek közötti viszony rendezésénél, a munkakönyvek kiállításánál és ellenőrzésénél, esetleges surlódásoknál?

Mily feltételek mellett lehetne ily hatósági jogosultságot nyújtani?

II. Az 1872. VIII. törvényezikk 1-ső §-ban foglalt azon intézkedés, mely szerint „a magyar korona területén minden nagykorú vagy nagykorúnak nyilvánított egyén, nemre való tekintet nélkül, ezen törvény korlátai közt bármely ipar-ágot, ideértve a kereskedést is, bárhol önállóság és szabadon gyakorolhat“, fenntartandó-e vagy nem? —

Ha nem:

1. mily feltételeket kellene követelni? jelesen kellé képzettség kimutatása-e? azt-e, hogy az iparos bizonyos meghatározott ideig inaskodott, mint inas elméleti és gyakorlati oktatásban részesült, mint segéd bizonyos ideig működött; azt-e, hogy képzettségét külön vizsgálattal igazolja? —

2. a követelt feltételek a gyárosnál, kereskedőnél és kézművesnél egyaránt igényelhetők-e? vagy csak a kézművesnél?

III. Czélszerűnek bizonyult-e a törvény 5. §-ának azon intézkedése, mely a közigazgatás hatóságokat feljogosítja arra, hogy az ott nevezett iparokra nézve (1. szállodák, koresmák és kávéházak tartása, 2. zsiabáruskodás, 3. zálogra való kölcsönzés, 4. cselédszerzés, 5. kényszeresítés, 6. tűzijátékszerek készítése, 7. rendes járatú időhöz személyszállítás és 8. azok ipara, kik közhelyeken a közönség számára személyszállító eszközöket tartanak készen, vagy szolgáltatnak ajánlják, mint hordárok, bérzolgák stb.) közbiztonsági, közérkölségségi, közegészségi és más egyéb közérdekek szempontjából a helyi szűkséghez képest általánosán kötelező, de az iparszabadság elvén nyugvó szabályokat hozzanak? avagy nem kellene-e a szabályozást a kormány fenntartani és az iparágakat általában nem az iparszabadság, hanem az engedélyezés elve szerint szabályozni?

IV. Szükséges-e a segédeket (kereskedő segédeket és gyári munkásokat is) arra kényszeríteni, hogy munkabértől segélyző alaphoz járuljanak?

Ha igen:

1. az illető munkaadók felelősséggel terhelhetők-e ezen járulékok pontos befizetésére nézve?

2. ha az illető segédek más városba mennek, mily módon tartassék fel igényük a segélyző alaphoz?

3. mire terjedjen a segélyezés? — csak betegség és halálozás esetére, — vagy más és milyen esetekre is?

V. Czélszerű-e, hogy az I. és II. foku iparhatóság az ipartársulatok által e célra választott iparosokkal egyetemben — a II. foku hatóság az ipar és kereskedelmi kamarák által választott iparosokkal egyetemben járjon el.

VI. A közigazgatási bizottságok mint III. ad foku iparhatóságok fenntartandók-e avagy a miniszterium legyen-e a III. foku iparhatóság.

BAROMVÁSÁR.

— Kolozsvárt jan. 27. 1881. —

Behozatott mintegy 400 drb. Eladatott:	
Fejős tehén 18 drb. párja 140—160 frt.	
Meddő tehén 61 „ „ 120—130 „	
2 éves borjú 14 „ „ 70—90 „	
1 éves borjú 66 „ „ 50—60 „	
Összesen 159 drb.	

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 92. szünet.

Kolozsvárt, szombat 1881. január 29.

LEA GRÓFNŐ,

az

uzsorás leánya.

(Színűt 5 felvonásban írta: Lindau Pál. Fordította: Szeuere Attila. (Rendező Mátrai B.)

Kezdeté este 7 órakor, vége 10-kor.

SZEMÉLYEK:

Fregge Lea grófné — — —	Szacsavayné.
Dr. Deckers Henrik, báró, ügyvéd	
és jegyző — — —	Szacsavai.
Landheim, ügyvéd — — —	Gyenes.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KÁROLY.

NYILTÉR. *)

Felhívás.

Mindazok, kik Kolozsvárt kincstári tűzfűt vásároltak, de azt az ideig el nem fuvaroztatták, sziveskedjenek azt folyó hó 31-ig vagy eluvaroztatni vagy pedig a kiállított és kezeiknél levő illető barezákat az erdőigazgatósági pénztárnál láttamozás végett bemutatni; mennyiben ezen utalványbárcák láttamozás nélkül a határnapon tul érvényüket elveszik.

Kolozsvárt, 1880. évi január hó 28-án.

Mk. erdőigazgatóság elnöke.

Csak a jó örvendő nagy kellendő-segnek.

Nem több mint 3 éve mult, mióta New-Yorkból Londonba érkeztem, újabb cikkemet Nagy-Britanniába is bevezetendő. Megérkezésem után üzletemet csendes feltűnést keltő módon indítam meg és csak egy földszint szobám és rodám volt. Innen küldtem szét mintacsomagokban cikkemet Anglia, Irland, Scotland minden részébe, alkalmat adandó azzal kísérletet tenni. Kivonatokat a közönség kedvezőleg vette, mit bizonyít azon tény, hogy az első 12 hó alatt 200.000 üvegre specialitásomból történt megrendelés. Ezen megrendelések számos oly egyénekre jött, kik ezen cikket használták, s miután annak értéke felől meggyőződtek, ajánlották másoknak. Ha az eset nem lett volna, nem lehettem volna azon helyzetben, üzletemet tovább folytathatni.

A költségek, cikkeknek a városbani terjesztésére sokkal nagyobbak valának, mint az eladottakoni nyereségem; daczára annak, miután cikkem hasznos szolgáltatának voltáról meggyőződtem, árum további ajánlatos terjesztését teljesen a közönség jóakarata bízta, hogy így volt kiadásaimat visszanyerhessem. És a mint a fentti körülmény bizonyítja, vélelmemben nem csalatkoztam. Felbátorítva, kivonatomban kedvező kellendősége által, üzletemet egy kényelmesebb helyiségbe tettem át, s itt mint eddigelő árum

*) E rovart alatt megjelenő cikkekért semmi felelősséget sem vállal. Szerk.

előnyös volta segített tovább. A második évben közel 600,000 üvegre vettem megrendelést. Levéltáskám naponta nehezedett a sok száz, mondhatom ezernyi elismerő és halálatoktól, melyek „Shäker-kivonat“ (Seigel gyógyszerje) illeték. Ez — egy oszlato és gyógyerejtű szer májbajok, rossz emésztés és gyomorhatalmak ellen — volt azon czikk, melyet én Nagy-Britanniába bevezettem, s a mely ott oly nagy bizalommal és általános tetszéssel fogadtatott.

Mély tanulmányozás és megállapodásokból győződtem meg, miszerint a legtöbb szenvedés, mely az embereket felkeresi, a gyomor és máj, rendetlen működése által idéztetik elő: s miután ezen bajok kezelésénél egy szert találtam, melynek nagy értékéről Amerikában tapasztalataimnál fogva a meggyőződtem elhatároztam Európába jönni megkísérlelő „Schäker-kivonat“ hasonlót behozni; itt azonban meg kell jegyez-nem, miszerint én Európába nem jöttem mint szerencse vadász, miután egy amerikai nagy tizlet tulajdonosa valék és több mint szükséges vagyoni értékkel bírtam. Üzletem a harmadik évben még jobban kiterjesztettem és egyedül Angliában az eladás 900,000 üvegre ment fel a mely az első és másodévben eladott mennyiség-gel e ytt 1.700,000 végösszeget tesz ki, — azon rövid 3 év alatt, még hozzá egy egészen azelőtt ismeretlen szer.

Mindez annak előnyös volta nélkül lehetetlen lett volna. A Schäker-kivonat Nagybritanniában kezdettől fogva kedvezőleg ajánlatott, mint oly szer, mely az emésztési zavarok, máj és gyomorhajokat meggyógyítja, és miután oly kézséggel vétetett az igénybe, hiszem hogy nevezett „Schäker-kivonat“ egy igen kitűnő szer a fennfolyozott bajok gyógyítására. Indittatva a legjobb bizonyítványok által, melyeket vettem, megkezdém üzletemet különböző országokra is kiterjeszteni.

Az emésztési bajok — melyek ellen a Schäker-kivonat a legjobb gyógyszer — egészen váratlan módon lepnek meg benntünket, mint egy tolvaj éjjel.

A szenvedők legelőször is mellőkkbe és oldalukba és hátukba éreznek fájdalmat; magukat levertének és álmosaknak érzik, a száájuk rossz ize van, különösen reggel, a fogakra vastag nyák rakódik, mely a lehelletet másokra nézve visszaszuszitóvá teszi. Az étvágy gyengre, és a gyomorban nehézség érzése keletkezik; a kezek és lábak hidegekké lesznek és csirizként tapadnak, mely egy neme a hideg izadásának. A beteg magát állandólag fáradtnak és álmosnak érzi, melyet kipihenni nem tud, idő múlva idegesség, izgékonytá lesz és kedélyében szomorú előérzetek keletkeznek. A fej szédül, s annak hirtelen felemelésénél zsiabog, a belek megkeményednek és a bőr egyuttal száraz és forró lesz. A vér ilyenkor sűrű és pang; a szem fehére megsárgul. Gyakori kibányása az ételnek következik be, mely után savanyu szájig marad, másoknál azonban édes élmélygös szájig. Mindezen tünetek gyakran szivdobogás által kísértetnek ugyanynira, hogy a beteg azt véli, miszerint szivbajban szenved. Az arez petyhüdt válik, a szem előtt ködös minden és nagy mértékben levertség és gyengeség következik be. Időmúltával az ember köhögés által gyötörtetik, mely eleinte száraz, később kevés hónapok multávan azonban zölös színt ködökepek által kíséri. Mindezen tünetek nem lépnek fel szükségképen egy ugyanazon időben, hanem váltakozva, egyik a másik után és rendszerint több ezek közül egyszerre.

Tulajdonos A. J. White Frankfurt a. M.

Raktárak Bécsben. A régi cs. kir. hadi gyógyszerárban I. Stefansplatz des Fr. X. Pleban; gyógyszerár az „Aranyezsarvashoz“ I. Kohlmarkt des W. Twerdy; „Engel-Apotheke“ I. am Hof, des C. Haubner; gyógyszerár a „Veres rákhoz.“

I. am Hohenmarkt des A. Egger; „Schwa Apotheke“ I. am Schottenring des B. Bibusn gyógyszerár „Szt. Leopoldhoz“ I. Plankengass; 6. des Ph. Neustein; „Mohren Apotheke“ I. Tuchlaub 27. des I. Weisz; gyógyszerár „Szt. Brigittához“ II. Brigittaplatz des Dr. Ehrmann „Bären Apotheke“ II. Taborstrasse d. M. Sobel, Apotheke am Reithweg, III. des Anton Mayer; gyógyszerár a „Szt. Káromsághoz“ III. Radekyplatz des Dr. Alexander Rosenberg; IV. Wiedener Hauptstrasse Nr. 16. des Dr. T. Lamatsch; gyógyszerár „a keresztet“ VII. Mariahilferst. 72. des M. Zavaros; gyógyszerár „az irlgalmassághoz“ VII. Kaiserstrasse 90. des Jul. Herbahn; gyógyszerár „az arany-Elefánthoz“ VII. Süttgasse des Ludvig Lipp; „Szt. Anna gyógtár“ IX. Währingerstrasse des C. Firbas.

Vidéki gyógyszerárak: Agram M. L. Finsch gyógyszerár. Austerlitz A. Prizkyl. Baden G. Schwartz Brunn. F. Eder. Bazen. H. Spreiter Brux. Ferd. Fleck Dragulst. Brody. C. Liszka Karlsbad. G. Fin. deis Dunaföldvár. Pap József Gmunden. A. Raymann Iglan. V. Indorka Innsbruk. Fr. Winkler Kanczuga Galiczia. R. Heger Károlyváros. G. Findeis Klagenfurt. P. Birnharber Krakko. Jos. Traucznysky Krems. S. C. Klewein Kutenberg. Pr. Slavik Laibach. Julius v. Trnkoecy Lemborg. Peter Mikolasek. K. Krzyzanowsky Linex. A. Hofstätter örökösai. A. Ruppert Merau. A. Pau Milowka Galiczia. M. Quirini Miskole. Dr. M. Hercz Neutitschein. Jul. Neusser Pancsova. W. H. Graff Belz Galiczia. Josef Gross Pilsen. C. Kalsar Praga. Josef Fürst, Ignatzen Prerau gyógyszerár. az „Arany-sashoz“ Ignatz Psota. Pozsony gyógyszerár a „Szentháromsághoz“ des Fridrich Heinrich. Pressnitz A. Griessl. Reichenberg. Jo. v. Ehrlich S. a. a. sp. Kraus Droguist Sangerberg. Josef Ziegler Salzburg. Dr. v. Sedlitzky k. k. Hof-Apotheke. Schannitz. Fr. Stankay. Sternberg morva. A. Feikl. Troppan. A. Plasky Temesvár. C. M. Johnzer gyógyszerár, belváros Hunyadi-utca. Toltzai J. István szat. Mariahilf. Ungarisch Hradisch. Jos. Stanek Vinkovce. L. v. Alemann. Varsa. A. Hoehsingh Wels k. Richter. Bécsjely Pr. Kolscharsch gyógyszerár. Zydzaczow M. Bardasz.

Hirdetmény.

Alulírott kir. törvényszék mint urbéri bíróság részéről közhírré tétetik, miszerint Gálfi Dénes és társainak, a magyar-forrói általános határtagositás megengedhetőségeért m. forró összes birtokossága ellen mult évi november hó 12-én 9547. szám alá beadott kérése folytán, a megengedhetőség feletti tárgyalás határnapjául 1881. márczius hó 8-án délelőtti 10 órája tűzvetni ki, a helyszínén M. Forró községében.

Ezen tárgyalásra érdekelt felek azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy a kimaradók birtoka a tagositást óhajtók birtokához számíttatik, s hogy a beadott kérés egyik példányát a kir. törvényszéknél betekinthetik.

Gyulafehérvárt, a kir. törvényszék, mint urbéri bíróság 1881. janur hó 17-én tartott üléséből.

A kir. törvényszék elnöke:

Joksmann Nándor.

Farkas Miklós,

kiadó.

(55) 3—3

Sz. 67.—1881. urb.

Hirdetmény.

Oláh-Asszonynépe helysége határának tagosítása végett Kozma Ferencz és társai által beadott kérés folytán a helyszínére tárgyalási határidőül 1881. márczius 3-ika tűzvetni ki, hova az érdekeltek oly figyelemzetéssel idéztetnek, hogy a meg nem jelenők birtoka a tagositást kérők birtokához fog számíttatni.

Gyula-Fehérvárt, a kir. törvényszék, mint urbéri bíróság 1881. január hó 17-én tartott üléséből.

A kir. törvényszék elnöke:

Joksmann Nándor.

Farkas Miklós,

kiadó.

(57) 3—3

PÁLYÁZAT.

Sz. 229.—881. A kolozsvári kir. katasteri kerület több becsülő járásában pótbiztosi állomások felállítása illetőleg betöltése határozatván el, ezen állomások betöltésére czennel pályázat nyitattik.

A jelzett állomással, a kitűsö működés, tehát a nyári hónapok alatt, havi hetvenöt (75) forintnyi fizetési és hetvenöt (75) forintnyi utazási átalány, a téli hónapokon át pedig az utazási átalány helyett husz (20) frtnyi lakbér átalány járandóságok vannak egybekötve.

Pályázni kívánók felszólíttatnak, hogy sajátkezűleg írt és kellőleg felszerelt, szabályszerűen belyegzett folyamodványukat, életkoruk, testi egészségük, végzett tanulmányaik, nevezetesen: gyakorlati mezőgazdasági képzettségük, azon vidék mezőgazdasági viszonyainak teljes ismeretét, a mely vidéken alkalmaztatni óhajtanak; nyelvismeretük beszéd és írásban; eddigi foglalkozásuk vagy szolgáltatuk megjelölésével, fedhetetlen jellemük igazolásával, jelen pályázati hirdetmény keltétől számított négy hét alatt és pedig: a jelenleg is közhivatalban levők saját hivatali főnökökhöz, különben pedig azon törvényhatóság főispánjához, a melynek területén laknak, nyújtásuk be.

A kir. katasteri kerület igazgatóságától.

Kolozsvárt. 1881. január hó 24-én.

(67) 2—3

Br. Huszár Sándor,

SÁRGA KRISTOF

fehérmű és vászon-raktára

Kolozsvárt.

(belközéputca, kisegítő alatt.)

Kül- és belföldi nagykereskedők és gyárosokkal egyenes összeköttetésemmel fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek kezesség mellett, legutányosabb áron valódi árakkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-íngék, chiffon, creton és madepolan szövetből, sima, himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól 3 ftt 50 krig.

Férfi színes íngék, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó színtartó 60 krtól 2 ftt 60-ig.

Színes és fehér gyapjú alsó-íngék és nadrágok 70 krtól 5 fttig.

Férfi alsó nadrágok (gatyák) mindennemű szabásu, legjobb len- és pamut vászonból 70 krtól 2 ftt 50-ig.

Férfi legújabb gallérok és kézelők 4 réttől legjobb chiffon szövetből párja 40 kr.

Férfi színes-szélű selyem, — len és pamut zsebkendők szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól 7 fttig.

Valódi len fehér zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 ftt 50 krtól 7 fttig.

Női íngék len és pamut vászonból, sima, himzett vagy redős 1 fttől 5 fttig.

Női hálós réklík, 1 fttől 5 fttig, főkötők len és schiffon vászonból 40 krtól 80 krig.

Női alsó szoknyák és nadrágok 90 krtól 7 fttig.

Női piquet réklík, nadrágok és szoknyák, 1 fttől 5 fttig.

Függöny-eczek, gyapjú pamut takarók, paplanok, madraczok, mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.

Legújabb szerkezetti esernyők, 1 fttől 40-től 15 fttig.

Férfi és színes harisnyák, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól 1 ftt 50 krig.

Legújabb nyakkendők, posztó, szavashör és glage kesztyűk, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasínorok stb. legutányosabb áron.

Férfi és színes asztalnemű, mindenféle len és pamut vászon szín-tartó creton, oxford és madepolan,

színes ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chiffon, creton és madepolan fehér ingszövetek 80, 150, és 170 centiméter széles 22 krtól 70 krig,

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek

25 krtól 3 fttig. Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző pamutok és ezernék, újon szültöttek részére főkötők, réklík és takarók stb.

Továbbá elvállalok kiházasítás, vagy magán szükségére kívánt fehérműek pontos elkészítését; kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjhossza, papírszálaton pontos mértékbe-küldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesíték, mely esetben árt és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő, az érte fizetett összeget visszafizsgálom, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legtöbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt megtartani.

alázatos szolgálja

Sárga Kristóf.

Preservatifs

L.N. Schmeidler, summitaták.

Wien, VII. Sifgasse 19.

Cs. kir. szabadalmazott egyetemes emésztőpor Dr. Göllistől.

Eddig még utól nem éretett hatására névze az emésztés és vértisztítás terén, s a test táplálására és erősítésére névze. Ez által naponként kétszeri és sokáig folytatott használata mellett valódi gyógyszerre válik számos, még makacs betegségben is, mint p. o. emésztési gyengeség, mell-égés, a gyomor túlterhelése, a belek petyhüldtsége, ideggyengeség, mindennemű aranyeres bajok, görvél, gúga, sápadtság, sárgaságban, valamennyi által borbaj, rák, időszakos főfájások, fégés és köves betegségek, tüdőalkodásban, stb. Ez az egyetlen és gyökéres szer a megrögzött kövszény és mellbajban (tuberculose), asványvíz gyógyászatnál, ugye azelőtt, mint annak haszn. általa alatt, valamint utólagosan gyógyszerül is kitűnő szolgálatot tesz.

Egy nagy skatulya ára 1.26 kr. Egy kis skatulya 84 kr.

Főraktár Budapest, Török József gyógyszerész urnál

A hamisításoktól megmenekülésre figyelmeztetek mindenkit, hogy a valódi egyetemes emésztőpor Dr. Göllis pecsétjével van elzárva s minden skatulya a védőbéllel s a kívülről ily czímmel van elzárva:

K. k. concess. Univ.-Speisen Pulver des dr. Göllis in Wien.

Főszállítóhely: Bécsben, Stefansplatz 6. (Zweithof)

Raktárak Erdélyben: Kolozsvárt: Wolff J. gyógyszer. és Dietrich Sámuel urnál; Besztercebány: László Ede kereskedő; N.-Szabolcs: Müller Károly gyógyszer; Brassóba: Jekel vez. Ferdinánd gyógyszerész; Porc testvérek P. C. Czaidos Domotor; Jerr más kereskedők és Grósz János; L. Honung gyógyszerészeknél; Gyulafehérvárt: Fröhlich Gyula gyógyszer; Maros-Vásárhelyt: Bucher Miksa, Domotor Fogorvos; Hódmező Köroly, B. Wallenstein kereskedőnél; Segesvárt: J. B. Misselbacher von. E. B. Teutsch kereskedőnél; Szász-Régenben: Czoppelt Hugó és Schlager J. gyógyszerészeknél.

(560) 5—5

Pserhofer J.-féle

gyógyszertár Bécsben, Singerstrasse 15. „zum gold.

Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook Pserhofer J.-től, ezelőtt egyetemes labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig let-zik betegség, melyben e labdacsook csodás hatásukat be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsook számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacsal 21 kr, 1 tekerse 6 doboz: zal 1 ftt 5 kr, postán küldve 1 ftt 10 kr. (1 tekerésnél kevesebb nem küldetik szét.) Megküldik utánvételt vagy postautalvány mellett. Számtalan levél érkezett, melyek írói hálát mondanak e labdacsookr., melyeknek a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velők, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül ide mellékelve közlünk néhányat.

Igen tisztelt Pserhofer ur! Én és az ön kitűnő gyógyhatásos labdacsoainak ama 2 és fél tekerese, az önnek első levelemben leírt bajt nemcsak hogy enyhítette, hanem tökéletesen meg is gyógyította. Ném, ki már számos évek óta százkara menő gyögmódokat megkísérelt s tökéletesen lesoványodott, az ön kitűnő labdacsoai által ismét meggyógyult, életvidor s vidám kedélyűvé vált. Köszönetemet fejezem ki önnek egész családom nevében, kívánom tisztia szívéből sat. sat. Az ide mellékelte 10 frton kérek ismét labdacsokat küldeni, hogy más szenvedőkön is segíthessek. Galatz, 1879. február 25.

Weidner Rudolf

Tekintetes ur! Szerencsés voltam véletlenül az ön vértisztító labdacsoainak birtokába jutni, melyek nálam csodákat műveltek. Már évek óta szenvedtem főfájás és szédülésben, egy barátom az ön kitűnő labdacsoiból 10 darabot engedett át s ezen 10 labdacsoi nagy helyreállított engemet, hogy az valódi csoda. Hálaköszönetem mellett kérem ismét egy csomagot a megküldését.

Nagy Zsám, 1878. decz. 3.

Szabó Malvina

Tekintetes ur! Nem találok kellő szavakat önnek a vértisztító labdacsook kitűnő jó hatásáért érzett mély hálás köszönetem kifejezésére, a betegségekkel sem sorolom fel, melyek Mely tiszteltetl

Kander Károly

Cseney, 1874. május 17.

Tekintetes ur! Míngy az ön vértisztító pilulái feleslegemnek, a ki évek óta idült gyomorbajban és esziban szenvedett, nemcsak visszazárták az életem, hanem új ifjú erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekeret utánvételt melletti megküldésére kérem föl.

Sziszek Balázs

Amerikai közsvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségteletlenül legjobb szer minden közsvényes és csuszos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszakadás, görés, ideges főfájás, fűlszakadás stb. stb. ellen 1 ftt 20 kr.

Chinai toiletté-szappan, a legtekéletesebb s szappangyártás terén. Használatát után a bőr barszony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg.

Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaor-por, általános ismert jeles háziszser huut, rekedtség, fojtókőh. stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Lendner testvérek híres tyukszem tapasz, dobozokban 12 drb 60 kr. 3 drb 18 kr. Ezen kellemetlen baj elhárítására a legjobbnak bizonyult s s könnyen alkalmazható szer.

Élet-essencia (prágai cseppel, svéd cseppel), megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő háziszser. Egy üvege 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dors) Mager M.-től, valódi eredeti, igen megtisztítva a legkitűnőbb minőségű. Egy üvege 20 kr.

Mia Poko, valódi chinai szer, (tévesen Po-Ho-nak is nevezve) ideges fájás, arez és fogfájási migréne sat. ellen, számos orvos által megpróbálva, és ajánlja. Egy csepp a homok vagy a haantékokra dörzsölve s a fájás ne

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

hany perec alatt elműik. Harom fele nagyságban, 80 kr, 1 ftt és 1 ftt 50 kron.

Por lábizzádas ellen. Ezen szer eltávolítja a lábizzádas s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és ártalmatlan szer nek van bebizonyítva. Egy doboz ára 50 kr.

George Patá pectoralo-ja, sok év óta elnyalkasodás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segédszernek általános elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochin hajkenőcs, Pserhofer J.-től, évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer közt a legjobbnak elismerve, 1 csomosan kiállított nagy szelence 2 ftt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, vágott és szurt sebek, mérges kelevények, és a láb régi, időszakonként felnyíló kelései, makacs mirigykelések, fájó pokolvar, sebes és gyulladós mell, megfagyott tagok, közsvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr.

Egyetemes tisztítószó, Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszser, megzavart emésztés minden következményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörés, gyomorhív aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 ftt.

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Az elgyengült férfierő, idegtompultság, titkos ifjú vétkes és kiizzadások ellen

Dr. Wrun-féle peruin-por.

(perui növényekből készítve.)

A peruinpor az egyedül alkalmas a nemző ésszül szervek mindennemű gyengeségeit emulaztatni, és így férfiaknak a tehetetlenséget (az elgyengült férfierőt), nőknél pedig a magtalanságot elhárítani. Ugye szinten póto hatian s az idegrendszer zavarainál, különben a nedv és vérvérzések következményei az elgyengülés, nevezetesen pedig ünfertőzés és éjjeli magömlések, mint a tehetetlenség egyenlő okának b. következtül erőtlensége a férfiaknak, valamint a láb és kezek rekedtsége ellen ezen szernek javallhatók, melyek által az emulacia a ten háas fekvővetkezik.

Az egy doboznak kimerítő utasítással együtt 1 ftt 80 kr.

Kapható Kolozsvárt Dr. H. H. H. György gyógyszerésznél. Vezérnagyság Al. Gischner-nél Wien, II. Kaiser-Josefstrasse, Nr. 14.

(460) 12—39

Kapható Kolozsvárt Dr. H. H. H. György gyógyszerésznél. Vezérnagyság Al. Gischner-nél Wien, II. Kaiser-Josefstrasse, Nr. 14.

(461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerezetik. 12—12

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik vagy (461) kívánatra pontosan s a legutányosabban beszerez